

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoierul DUMITRU ANTAL

Desbaterile Sf. Sinod.

Sf. Sinod a fost convocat și s'a întrunit, în sesiune extraordinară, pe ziua de Luni, 21 Ian. c. La ora 10 a. m. s'a oficiat un Te-Deum în biserica Sf. Patriarhii, în prezența majorității membrilor, iar la ora 11 s'a întrunit în localul propriu dela biserica Antim, sub prezidenția I. P. Sf. Sale Pimen, Mitropolitul Moldovei. Înainte de a intra în ordinea de zi, d. Dr. Aurel Vlad, ministru de culte, a citit Mesajul Regal de deschidere al acestei sesiuni. Președintele într'o scurtă cuvântare a anunțat programul prezentei sesiuni. Sf. Sinod s'a constituit alegând diferitele comisiuni, între cari și cea pentru *studierea datei la care să se serbeze Sf. Paști*, compusă din I. P. S. Sa Mitropolitul Gurie al Basarabiei, S. S. arhiepiscopului Titu Simedrea, vicarul arhiepiscopiei Bucureștilor și Grigore Leu, vicarul mitropoliei Moldovei. Ședința s'a ridicat la ora 1. d. m.

La ieșire din sedință, înalții ierarhi au fost întâmpinați de mulți credincioși țărani, veniți anume din Basarabia și Moldova, doamne din Capitală, cari toți cereau ca Sf. Sinod să revină asupra datei serbării Sf. Paști. Ziariștii, setoși după noutăți, au prins diferite și curioase declarații făcute de P. Sfinții Episcopi, dintre cari remarcăm aceea că în Ardeal nici preoțimea, nici credincioșii nu se agită pe chestiunea călindarului sau a datei Sf. Paști. Agitație intensă s'a făcut și se face în Basarabia și Moldova, propagată și susținută de călugări vagabonzi, veniți dela Sf. Munte, sau ieșiți din alte mănăstiri, cu voia sau fără voia mai marilor. În Basarabia, chestiunea s'a agravat luând proporții îngrijorătoare dela Anul Nou încoace, de când Eparhia Chișinăului, — contrar hotărârii

Sf. Sinod, dela 14 Mai 1928, — a dat o circulară anunțând că Păștile se vor serba la 5 Mai 1929, arătând și ordinea în care trebuie cetite Evangheliile în cășlegi. Circulara e semnată de un consilier și de secretar, și se amintește în ea că e dată din porunca Mitropolitului. Autenticitatea circularei a fost trasă la îndoială, fără a se da până acum o desmințire oficială. După declarațiile prinse de ziaristi I. P. S. Sa Mitr. Gurie este într'adevăr pentru ideia de a se serba Sf. Paști după vechea Păscălie, adică la 5 Mai, numai fiindcă așa cere poporul din Basarabia, fără să caute și cauzele agitațiilor subversive de peste Prut și slăbiciunea preoților. E surprinzătoare această stare de lucruri, când se știe că I. P. S. Sa Mitr. Gurie a propus și a susținut mai cu tărie, fixarea datei Sf. Paști la 31 Martie 1929, declarând că dacă se serbează la 5 Mai după vechea Păscălie și prin asta se scurtează postul Sâmpetru-lui, nu mai ia nici o garanție de liniștea credincioșilor din Basarabia. Acum vedem că s'a întâmplat chiar contrarul.

În ședința ținută Marți, în 22, ora 10 a. m. s'au desbătut numai chestiuni curente, între cari amintim luarea la cunoștință a vizitațiunilor canonice făcute fraților noștri din Banatul jugoslav, de către P. Sf.-Lor Iosif al Caransebeșului și Grigorie al Aradului. Episcopii noștri au fost foarte bine primiți atât de către credincioși, cât și din partea autorităților jugoslave. Tot în această ședință s'a hotărât numirea P. S. Arhieru Criveanu, ca vicar al episcopiei Râmnicului.

La ora 4 p. m. membrii Sf. Sinod s'au întrunit la Sf. Patriarhie și sub prezidenția I. P. S. Sale Patriarh și Inalt Regent, Miron, au discutat până seara la ora 8, Ches-

tiunea fixării definitive a datei Sf. Paști. Au participat și d. ministru de culte și St. Brădișteanu, secretar general.

I. P. Sf. Sa Patriarhul Miron a declarat, că va asculta toate părerile, fără să influențeze Sf. Sinod în hotărârea ce o va lua în această chestiune.

I. P. S. Sa Mitr. Gurie, în numele comisiunii instituite în cea dintâi ședință, a citit un raport în care conchide, că biserica noastră nu trebuie să se abată dela tradiția ei, legată de sufletul credincioșilor și propune ca Sf. Sinod să revină asupra datei Sf. Paști, fixată la 31 Martie, schimbându-o pe 5 Mai 1929.

Din cele discutate se constată că, hotărârea Sf. Sinod luată la 14 Mai 1928 este infalibilă și imutabilă. Biserica ortodoxă română e singura care a căutat să împace practicile religioase cu prevederile științifice, în conformitate cu calendarul îndreptat.

Sf. Sinod al Bisericii noastre, — prin intermediul Patriarhiei din Constantinopol, — a intrat în legături cu celelalte biserici de răsărit, timpul însă a fost prea scurt, ca de comun acord să se ia o hotărâre definitivă și generală.

În ziua de 24 Ian. c. la ora 4 d. m. Sf. Sinod s'a întrunit din nou la Patriarhie, sub prezidenția I. P. Sf. Sale patriarh Miron Cristea.

După o discuție mai lungă s'a ajuns la concluzia, că Sf. Sinod al bisericii noastre când a hotărât serbarea Sf. Paști — la data de 31 Martie, a respectat toate prevederile canonice, exprimate în Sinodul ecumenic dela Nicea. Sinodul dela Nicea când a adoptat calendarul julian, la fixarea Sf. Paști încă a îndreptat calendarul după cel ceresc, eliminând trei zile. (La întocmirea Păscăliei a întrelăsat să prevadă deosebiri viitoare dintre calendarul julian și calendarul ceresc, cari până în anul 1924, când am îndreptat noi calendarul, a crescut la 13 zile.

În baza acestor constatări, Sf. Sinod a luat hotărârea definitivă **ca în anul acesta Sf. Paști să se serbeze la 31 Martie**, așa după cum a fost hotărât la 1928.

Patriarhia va da o Enciclică, anunțând credincioșilor hotărârea luată de Sf. Sinod, cu lămuririle necesare. **d. a.**

Iarăși sectarii.

Vara trecută, la un congres internațional al Studenților în Biblie (ca și când pentru aceștia, ca și pentru toți sectarii, există și noțiunea „național“), „șeful“ Rutherford, și de data aceasta a ținut să-și lămurească adeptii, adevăca pe cei căzuți în mrețele absurdităților mileniste, asupra situației din trecut și de azi a omenirii, condusă cu atâta „abilitate“ de Satana prin reprezentanții săi: preoții și toți conducătorii popoarelor. „Căci Satana — cuvintează șeful la congres — din fățarnicie a pus pe preoți, reprezentanții săi vizibili, să învețe pe oameni că Iehova este D-zeul națiunilor de pe pământ, și că el este de invinuit pentru războaie și alte crime...“

La congres „șeful“ a citit o „Declarație publică împotriva lui Satan, și de partea lui Iehova“, (așa sună titlul în traducerea românească, care circulă în manuscris printre milenistii din Cluj) cuprinzând 7 puncte, scurte ca estenziune și absurde ca fond, și urmată de o expunere de „dovezi ale celor afirmate“ în declarație.

Firește „șeful“ asigură auditorul că vorbește fără ură și părtinire, căci „Studenții Bibliei n'au intenția, ba chiar nici aplicarea (sic) să atace pe unii oameni sau clase de oameni. Dorința lor sinceră este ca să arate adevărul omenirii așa de clar cum este într'adevăr“. Lucru însă ce nu se prea vede în cuvântare, căci guvernele tuturor țărilor sunt descrise în culorile cele mai întunecate și necorăspunzătoare realității. Și apoi nu tot milenistii au scris „Taina împlinită, partea II. O mână de ajutor pentru Studenții în Biblie?“ Conducătorii popoarelor și preoții nu sunt prezentați aci în forma cea mai protivnică realității? Nu foește cartea aceasta — și nu-i singura în literatura milenistă — de toate inexactitățile pe care le poate iscodi o minte omenească expropriată de orice judecată sănătoasă? Nu se spune despre preoți la pag. 95 că: „Aceștia împiedecă „poporul lor“ dela studiul real al Bibliei, și-i încurajează la uitare de D-zeu, de datoriile lor individuale față de D-zeu, față de Cuvântul lui D-zeu, de tovarășii creștini și de lume?“ Sau la pag. 115: „Devotații șireteniilor preoțești se tem atât de sabia adevărată, cât și de

cea a spiritului. Armatele popoarelor vor fi în răzvrătire pe față împotriva puterilor stabilite, fie religioase, politice sau economice“.

De altfel noi știm cum trebuie interpretată și sinceritatea acestor sectari, dușmani ai adevărului divin. Sinceritatea tuturor sectarilor egalează doar cu fățarnicia cea mai respingătoare. Ura și invidia, — mascată atât de bine față de cei cari nu știu de doctrina lor — formează hrana lor sufletească de toată ziua. Broșura „Cérnerile Secerișului“ tipărită de mileniștii din Cluj, ne lămurește foarte edificator în privința aceasta.

Dar să revenim la cuvântarea „șefului“ dela congresul internațional. Ce cuprinde aceasta? Cu ce i-a mai fericit „șeful“ pe aderenții săi? Cu nimic altceva, decât cu reeditarea vechilor clișee despre stăpânirea lumii de Satana, că oamenii nu sunt decât unelte oarbe ale acestuia, că se apropie timpul judecății, și că din starea deplorabilă în care se zbate omenirea, numai milenismul o poate elibera. Pe aceste idei se brodează o mulțime de afirmări, cu care are mult de furcă orice minte chibzuită. Căci întreaga cuvântare se bazează pe cea mai oribilă interpretare a adevăratei învățături scripturistice. Peste tot nu-i decât o adunătură de cele mai contrazicătoare și absurde afirmări, la care se mai adauge și imposibila limbă românească — prin care excelează toate traduceriile acestor sectari, corectând chiar erorile făcute la scris, de dactilografii sectar, care nu-i decât cutare servitor de pe Calea Victoriei, sau alt milenist de aceeași factură intelectuală. În orice caz însă, terminând cu cetirea cuvântării, rămâi cu impresia că mileniștii cu toți „șefii“ lor, și nu altcineva, sunt reprezentanții vizibili ai Satanei, cu care s'a ocupat atât de mult „șeful“ la congresul internațional.

Pentru motivele de mai sus, cuvântarea „șefului“ nu merită nici atenție, dar încă cinstea unei combateri amănunțite.

Am *amintit-o* totuși, pentru a arăta în ce întunec doctrinal orbescăesc mileniștii din Cluj, cari se simt transformați (e bine că nu chiar satanizați) când citesc „bogăția ideilor sublime“ (bine că nu a absurdităților) cuprinse în această „strălucită cuvântare a șefului“.

Oare și cele publicate mai sus vor enerva pe mileniștii clujeni, cum s'a întâmplat cu un articol publicat mai înainte în „Renașterea?“ În privința aceasta le dau sfatul să nu se enerveze prea tare, căci n'am terminat cu ei nici de data aceasta.

O. Bucevschi.

Biserica și Unirea.

(Urmare și fine)

de Prof. Dr. I. Vască.

Dar acum ne vom întreba care este consecința practică a acestui principiu de inclusivitate a Bisericii Ortodoxe?

Consecința practică a acestui principiu este că acum în firea acestei biserici există tendința sinceră și interesul viu pentru unirea întregului creștinism. Biserica Ortodoxă a Răsăritului deși cuprinde în sine toate principiile particulare, caracteristice diferitelor aspecte ale manifestării doctrinei lui Hristos în viață, deși ea reprezintă un microcosm al tuturor varietăților creștine, ea este pătrunsă de râvna adevărat creștinească și *dorește realizarea mărețului ideal al unirii* în Biserica lui Hristos.

Iată de ce ei oricând îi cade ușor ca spre înlesnirea acestei sublime realizări să mărturisească și să zică: „Deși eu am păstrat tradițiile cele mai vechi ale creștinismului cu credință și neschimbate, totuși am multe neajunsuri și scăderi. Aș avea multe de învățat din partea bisericii romano-catolice, mai ales cum să apropiu la olaltă toate secțiunile și toate ramificațiile mele naționale și provinciale; sau dela biserica anglicană aș avea să învăț duhul cel minunat al evlaviei, exprimat nu numai în timpurile vechi, ci și în cele moderne, prin rugăciuni noi, prin cântări noi, prin psalmi noi, adăose la cele vechi; iar dela protestantism aș avea să deprind curajul de a privi în orice zi tot mai adânc în esența, în *inima* religiei, în manifestările ei cele mai simple și comune“. Dar la această mărturisire sinceră și curat creștinească ar fi de dorit ca în aceeașdragoste și sinceritate să se audă și mărturisirea înțelegătoare a celorlalte mari unități creștine.

Cât de binecuvântat ar fi ceasul, când, de pildă, ar mărturisi și ar zice și biserica

romano-catolică: „Ce-i drept concentrarea mea este tăria mea; dar totodată și slăbiciunea mea. Poate, că tot instituția mea papală e mai mult o instituție cesaristică decât creștină, înclinând mai mult către un imperialism luman, decât către spiritualizarea lumii. Eu aș trebui să învăț din partea bisericii orientale mai multă umilință, din partea bisericii anglicane mai mult respect pentru libertatea individuală și democrația socială, și din partea protestantismului o apreciere mult mai justă a străduințelor omenești și a rezultatelor științifice și sociale în genere“.

Sau biserica anglicană să mărturisească și să zică și ea: „Eu sunt, firește, o biserică apostolică, însă eu nu sunt unica. Eu am să învăț ceva dela biserica Răsăritului, și ceva dela biserica Romei, dar înainte de toate, trebuie să nu uit că și ele sunt biserici apostolice ca și mine, și că fără de ele eu sunt o insulă prea mică și nici decum în măsură de a rezista singură puvoiiu tendințelor șoviniste și imperialiste. Iar dela Protestanți aș avea să învăț de a pune viața lui Hristos mai pe sus de orice axiome doctrinale și misterii liturgice“.

Ori, în fine protestanții de toate categoriile să părăsească atitudinea lor disprețuitoare față de așa numitul ecclesiasticism și ritualism, și să mărturisească și ei zicând: „Noi am avut prea multă încredere în cugetarea omenească și'n vorbele omenești. Cultul nostru este sec și lipsit de oricare alt lucru, afară doar de sermana limbă omenească. Noi am eliminat produsele naturii din cultul nostru, deși acestea sunt mult mai curate, mai demne și nevinovate de a apărea în fața lui Dumnezeu decât mulți dintre oameni. Noi ne-am fost speriat de lumănări și tămâie, semne, simboale și sacramente, dar acum vedem că misterul vieții și al religiei noastre este prea adânc pentru a fi exprimat clar numai prin cuvinte. Și am mai fost îngroziți de organizația episcopală a bisericii, însă acuma vedem că singur sistemul episcopal este calea mijlocie, calea de aur dintre organizația papală și cea extremistă a noastră. Apoi am mers prea departe în criticismul nostru asupra tradiției bisericii și a cărților Sf. Scripturi. Noi trebuie să încetăm de a mai numi biserica Răsări-

tului, idololatră; biserica Romei, tiranică, și biserica episcopală din Anglia, inconsistentă. Căci noi avem îndeajuns idoli noștri, cari sânt: *individualismul, rațiunea omenească și cuvântul omenesc*; și noi avem îndeajuns tirania proprie, care e *mândria criticismului* nostru; și — har Domnului — nu suntem lipsiți nici de inconsistență“.

O asemenea mărturisire ar însemna într'adevăr o reacțiune la atitudinea de a tot critica pe alții și a fi mândru de sine, atitudine, care a dăinuit aproape un mileniu, începând chiar din ziua de 16 Iulie a anului 1056, — data fatală când delegații Papei au așternut zapisul de excomunicare pe altarul bisericii sf. Sofia din Constantinople și până în zilele noastre. Ar însemna o nouă viziune despre Dumnezeu, și un extra ordinar sentiment de a se împreuna cu ceilalți oameni, sentimentul sincer și curat *de unire a Bisericii lui Hristos* și a tuturor factorilor ei; ar însemna că vocile singurite devin armonia sfântă, literele împrăștiate se contopesc în mărețul *Cuvânt Divin!*

— Da, — îmi va replica credinciosul practic al zilelor lipsite de idealism de azi, — ar fi foarte frumos, dacă aceste mărturisiri sincere s'ar produce, dacă asemenea pași luminați s'ar face spre a iniția înfăptuirea marelui deziderat, de care cu atâta însuflețire ne vorbești D-ta. Dar mi-i teamă că asemenea mărturisiri nu se vor face niciodată. Ne cunoaștem oamenii. Preocupări de altă natură, satisfacerea unor necesități imediate de ordin economic, financiar, politic, național, etc., acestea agită omenirea civilizată a lumii prezente; de unde dar, dela cine să aștepti declarații solemne, importante în chestii bisericești?!

Într'adevăr reprezentanții legitimi ai marilor comunități creștine din lume, clerici și mireni, par a nu fi încă pătrunși pe deplin de necesitatea imediată a înfăptuirii marelui ideal al unirii Bisericii Creștine. Se întrunesc ce-i drept, regulat din an în an fie la conferințele Lambeth din Anglia, fie cum a fost cu câțiva ani în urmă la Stockholm, Lausanne, Geneva și alte localități mai însemnate din lume, reprezentanți ai mai multor biserici creștine, îndeosebi ai bisericilor din America, Anglia și ai unora din Europa, Asia și Australia.

Pretutindenți la aceste întruniri cu caracter solemn, bisericesc, se discută marea problemă a unirii bisericii. Până azi însă rezultate mai serioase în direcția indicată nu s'au dobândit. Participă de obicei între 40—60 de biserici creștine la aceste mari congrese, o singură biserică numai se abține sistematic de la participare: este *Biserica Romano-Catolică* cu toate anexele ei. Pe când biserica noastră ortodoxă din Răsărit totdeauna și aproape în totalitate, credincioasă principului ei de care am amintit, își trimite regulat reprezentanții săi și urmărește cu viu interes și cu dragoste creștinească rezolvirea favorabilă a mărețului ideal al unirii de care neîncetat se simte însuflețită.

Nu-i va fi poate îngăduit de pronia divină generației noastre să vadă cu ochii înfăptuirea acestui ideal? Sau va fi nevoie să contribuie vr'un nou cataclizm sângeros și uriaș, s'au vr'o necunoscută zguduire a elementelor firii la trezirea conștiințelor omenesti spre a-i concepe pe deplin necesitatea și realizarea lui?! Unul Dumnezeu o știe!

Ceeace însă rămâne sigur și incontestabil și trebuie să apară pururea ca un memento pentru cei neînțelegători și recalitranți e faptul că: *Biserica* este opera lui Hristos și *nu bisericile!* Bisericile pot să dispară, dar *Biserica niciodată!* Pe aceasta: „nici porțile iadului nu o vor zdrobi“!... Bisericile sunt litere, pe când Biserica *este Cuvântul!* Și nu va fi creștin adevărat acela, care să nu dorească să vadă cu ochii săi spirituali scris în zările viitorului că precum la început a fost cuvântul, așa și la sfârșit trebuie să fie nu literele împrăștiate, ci cuvântul, nu cunoștințele separate, ci înțelepciunea, nu bisericile, ci **Biserica.**

Câteva reflexii din o întrunire preoțească.

Potrivit dispozițiilor luate de cei în drept, în ziua de 18 Dec. a. tr. preoțimea tractului Bistrița — în număr aproape complet — a luat parte la conferința administrativă ținută din trebuința comunicării sfaturilor și îndemnurilor deosebit de înălțătoare și frumoase, date de Ven. Consiliu Eparhial

în frunte cu neobositul și zelosul Episcop, P. S. Sa Nicolae al Clujului.

Se deschide ședința de Venerabilul protopop-stavrofor Grig. Pletosu prin câteva cuvinte numai, datorită stării nu tocmai deplin sănătoase a Bătrânului octogenar. Au fost de ajuns cuvintele puține rostite cu o tărie a conștiinții ce-și dă bine seama de importanța celor ce avea să le comunice și efectul a fost la înălțime. În urmăre se dă citire diferitelor ordine și dispoziții noi, luate de P. S. Episcop cu ocazia conferinții tuturor protopopilor, în vederea unei intense viețuire morală și bună chiverniseală a tuturor chestiunilor administrative din Eparhia întreagă. Dar ceeace a fost steaua luminoasă care a îmbrăcat întreaga programă a întrunirii în haina pompoasă a îndemnurilor pășirii în calea indicată preotului de *chemarea* sfântă ce zace pe umerii lui — de multe ori prea slabi — a fost învățătura către întreaga preoțime eparhială, unde n'a lipsit aproape nici o lature a păstoririi duhovnicești, nelămurită și lipsită de caldul îndemn părintesc, spre trezirea datoriei și împlinirii cu sfințenie a acesteia. Asupra acestei frumoase Circulară (Nr. 4534—1928) mă opresc, reflectând cele cuprinse întrânsa în lumina puținții împlinirii și neîmplinirii acestora.

Privită ca act de îndemn spre săvârșirea cu evlavie și dragoste a slujbei încredințate preotului, ea nu este singura de acest fel, venită din partea autorităților noastre bisericești. Cu toate acestea prin bogăția mare a luminării și deslușirii multor chestiuni pastorale, ce par a fi imposibile de realizat, ea-și câștigă preponderanța convenită față de trecut.

Asemenea marelui Arhiereu Andrei Șaguna — care în calitate de „Vicar General“ ce abia apucase frânela conducerii oropsitei Eparhii, trimite o prea frumoasă „Epistolă de învățătură“ în 1846, luna Decembrie ziua 1 — par'că zice și P. S. Nicolae către noi cei de azi, mai fericiți muritori ca și preoțimea năcăjită a vremurilor ce aminteam; „Auziți suspinarea mea, cu care din adâncul inimii mele strig către voi, amar mie de nu voi binevesti, că datorita mă silește...“

Nu cred, că ar fi vre-un suflet ce să nu se simtă mișcat și oarecum remușcat în

conștiința lui, la auzul acestui glas arhieresc ce ne pune'n față datoria și puterea incredințată prin punerea mâinilor. Citită și ascultată această circulară a lăsat să treacă prin mintea fiecărui tot ce s'a încercat și cu rezultat, ori nedibăciile și lipsa tăriei sufletești și chiar și neglijența, uitarea de noi și poporul incredințat, cari vor fi fost mai des chemate în minte prin prezența sfatului dat.

De bună seamă, că pentru a îndeplini toate cele cuprinse acolo — ceea ce se poate rezuma scurt și cuprinzător în cuvintele semnificative a marelui Apostol Pavel către Timotei: „slujba ta fă-o deplin“ — se cere o inimă întălegătoare a puterii date prin sfta taină a preoției și stăruitoare „cu vreme și fără vreme“ în realizarea împărăției lui D-zeu în inimile omenesci. Și dacă totuși, pe lângă toată stăruința noastră, lucrul Domnului nu sporește cum dorim, aceasta se poate datori și împrejurărilor sociale. A încerca cel puțin ca unele din sfaturile date, potrivit locului, obiceiurilor și împrejurărilor între cari trăim, să le ducem la îndeplinire și să le dăm viață în viața noastră; iată ceea ce ar fi o mângăere și rezultat al povățuirilor auzite.

Aceasta va fi și trebuie să fie, „căci aceasta făcând și pe noi înși-ne ne vom mântui și pe cei ce ne vor asculta“. (I. Tim. 4, 16).

Preot T. Ciuruș.

* CRONICĂ *

Personale. P. Sf. Sa Episcopul nostru Nicolae, în ziua de Duminecă, 20 Ian. c. a plecat la București, pentru a lua parte la ședințele Sf. Sinod, cât și pentru rezolvarea mai multor chestiuni oficiale de ale Eparhiei.

Predică în Catedrală. Duminecă, în 3 Febr., va predica pr. Emil Nicolescu, prof.

Ziua de 24 Ianuarie, aniversarea unirii principatelor Muntenia și Moldova s'a sărbătorit la Cluj, cu fastul deplin al sărbătorilor naționale. La biserica catedrală s'a oficiat un Te-Deum, din partea pr. Laur. Curea secr. eparhial, A. Mușat și arhidiacon Dr. I. Vască, decanul Academiei Teo-

logice, care a rostit la urmă o frumoasă cuvântare despre însemnătatea zilei. Au fost de față toate autoritățile civile și militare. Dl general Batâr a rostit o cuvântare entuziastă, trupelor ce staționau în curtea bisericii. A urmat defilarea înaintea Universității.

Un deceniu de administrație românească în Ardeal. În luna aceasta s'au împlinit zece ani, la diferite date, de când județele și primăriile orașelor ardelene au ajuns sub stăpânire românească. Aceste „preluări de imperiu“ cum li-se zicea atunci au fost sărbătorite la fiecare centru județan, cu un Te-Deum și o serbare comemorativă. Foști prefecti de pe acele vremuri sau alte persoane cari au participat la înstăpânirea administrației românești, au ținut câte o conferință despre felul cum au decurs preluările. La Cluj, acest eveniment a fost aniversat la 18 Ianuarie c. și la Te-Deum, săvârșit în biserica ortodoxă, — căci s'a făcut oficios și la cea gr.-catholică, — a vorbit pr. Laurențiu Curea, secr. eparhial, rostind o înălțătoare cuvântare, pe care a încheiat-o cu următoarele:

„Dacă norii negrii ai discordiei încearcă azi să întunece razele acestui soare, să deschidem largi ușile și să ne urcăm în turnurile bisericilor conștiinței noastre naționale, să tragem clopotele armoniei, cari vor împărășia norii primejdiei, să fim vrednici a stăpâni scumpa noastră țară românească întregită pentru veci, ca întrânsa să poată fi preamărit Atotputernicul Dumnezeu, pentru că ne-a dat această țară, în care toți cetățenii să poată trăi în cea mai deplină fericire. Acesta este azi și întotdeauna cuvântul bisericii către voi, fraților, cari sunteți conducătorii destinului nostru în acest județ“.

Propagandă religioasă românească prin radio. În programul de radio al stațiunii din București, dela data de Duminecă, 20 Ianuarie c. am avut plăcuta surpriză de a ceti: *ora 12: Părintele Stelian Ilescu, predică asupra Evangheliei zilei;* (e încadrată de un punct cântat la armoniu și un sextet al capelei Regale Cotroceni). Iată că biserica noastră a ajuns să și propage învățătura sa și prin acest mijloc ultra-modern, adoptat de ani de zile de cele-

alte biserici. E o mare bucurie pentru noi, căci prin acest glas radiofonic ajunge cuvântul lui Dumnezeu și în case de oameni înstrăinați de biserică și învățătura ei, socotind că aparate de radio prin scumpetea lor (a taxelor de import) le au mai mult oameni cu dare de mână, cari rar sunt prietini și cu biserică. În București sunt mulți preoți de seamă, eselenți predicatori, a căror cuvântări vor fi cu plăcere ascultate, lăsând răsunset în sufletele auditorilor cari cresc din zi în zi cu miile. Ca să aibă cât mai mulți auditori se recere să le țină și seara, în Dumineci și sărbători, sau în ajunul lor.

Primul curs de ziaristică română, s'a inaugurat săptămâna trecută în București la școala de documentare și științe administrative, prin prelegerea dlui prof. univ. Nichifor Crainic. După un istoric general al presei, arată că dacă aparițiunea și necesitatea ei nu este contestată, valoarea ei morală este privită cu mult scepticism de unii gânditori luminați ai țărilor civilizate, cari susțin că presa ca manifestare specifică a inteligenței, este robită capitalismului. Va veni însă un timp când spiritul va fi biruitor intereselor materiale. Vorbind despre presa română, constată că ea prezintă o notă de umanitate pe care nu o întâlnești la preese străine. Afară de aceasta presa și-a câștigat o reputație neștirbită pentru rolul jucat ca factor de trezire a conștiinței naționale și de luptă. Ziaristica română, cu mijloacele ei, a constituit un teren de frământare a ideilor care au preocupat societatea românească.

Biserica din Baica	481·80
" " Băgaci	235·40
" " filia Bercheș	1120·80
" " Bistrița	995·75
" " Borsec	300.337·70
" " Bosna	282·85
" " Buru	1040·65
" " Călățele	14.103·20
" " Cărpiniș	643·75
" " Cățcău	25.690·80
" " Cerghidul mare	1157·45
" " Chiuchiș	95.505·60
" " Cupșeni	358·80
" " "	2440·90
" " Curtuiu	3125—
" " Dângău	739·85
" " Dol	3389·95
" " Feneșel	11.396—
" " Gâlgău	228·35
" " Gălpăia	954·20
" " Geaca	15,361·75
" " Huedin	2722·90
" " Icelandul-Mare	965·05
" " Lăpuș	5022·35
" " Lemniu	740·10
" " Lona-maghiară	361·50
" " Mărișel	2927—
" " Miluan	3219·65
" " Mociu	73·95
" " Muerău	1851·25
" " Muntele rece	1801·65
" " Neagra inf.	1839·20
" " Ocolişul mic	876·25
" " Păușa	379·80
" " Răstoșnea	393·20
" " Rimeț	1823·15
" " Sălcud	818·10
" " Sângeorz băi	5249·10
" " Sasa	1075·60
" " Selnița	3238·40
" " Sighet	1839—
" " Soavta	4227·90
" " Stoiceni	1255·70
" " Târgu-Mureș	3145—
" " Târgu-Mureș	721·10
" " Teaca	37.925·50
" filia Tetișa	1721·30
" din Trăscău	1133—
" " Trestia	3—
" " Vălcăul-Unguresc	287·55
" " Valea-Geogelului	110·75
Corul bisericii Dej	2457·75
Claudia Cotuțiu	5653·45

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 313/1929.

Comunicat oficial

către P. O. Oficii protopopești și parohiale
din Eparhia V., F. și Clujului.

Situația depozitelor fructifere (capitalul împreună cu dobânzile) ale parohiilor, administrate la Consiliul Eparhial, este la 31 Dec. 1928 următoarea:

	Lei	b.
Biserica din Abrud	1511	60
" " Aiud	475	90
" " Baia de Arieș	1248	—

Dobre Ioan Masca	1103:40
Eclejia Feiurd	642:40
Fondul Băloi din America	481:10
Protopopiatul Lupșei	333:10
Școala din Borgo-Bistrița	5675:10
„ „ „ Joseni	10.897:40
„ „ „ Mijioceni	6829:20
„ „ „ Prund	13.010:35
„ „ „ Rus	4029:20
„ „ „ Suseni	6816:30
„ „ Mărișel	2591:25
„ cantorală a Lupșei	756:65
„ industrială Câmpeni	981:65
Tractul Unguraș	2481:50

Aceste date se vor folosi la întocmirea socotelilor de fine de an pe 1928.

Cluj, la 15/I. 1929.

Consiliul Eparhial

Nr. 20—1929.

1—3

CONCURS REPETIT

Pentru întregirea parohiei vacante *Șieulmare*, în tractul Bistriței, se publică concurs nou cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Parohia e de cl. II. și are 564 suflete.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

a) Casă parohială cu supraedificate economice, toate în stare bună și grădină.

b) Sesiune parohială 28 jug. arător și fânaș.

c) Salar dela stat, conform cvalificației.

d) Dela fiecare familie o ferdelă de cucuruz sfărâmat și o zi de clacă, cari se pot răscumpăra și în bani cu 100 Lei.

e) Stolele satorite.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile, susținute cu documentele de cvalificațiune regulamentară, la oficiul protopopesc ort.-rom. din Bistrița și cu prealabila încuviințare se vor putea prezenta și în parohie pentru a cânta, predica, event. liturghisi și a face cunoștință cu poporul.

Bistrița, 8 Ianuarie 1929.

Oficiul protop. ort.-rom.

Grig. Pletosu, protopop.

Nr. 1043—1928.

3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de capelan pe lângă preotul Zaharie Lupu din parohia *Hodac*, protopopiatul Reghin, se deschide

concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar de capelan dela stat.

2. Locuință în natură.

3. Sesiune parohială de 8 jugăre, loc cultivabil.

4. Lemne de foc din pădurea bisericii.

5. $\frac{2}{3}$ părți din ferdelele de cucuruz și zilele de lucru dela 430 familii.

6. Jumătate din toate venitele stolare, inclusiv venitele dela altar.

Concurenții își vor înainta cererile legal întocmite oficiului nostru protopopesc în termenul deschis și cu prealabilă încuviințare se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Reghin, la 19 Decembrie 1928.

Oficiul protopopesc în conțelegere cu consiliul parohial și cu preotul Zaharie Lupu.

I. Maloș, protopop.

Nr. 611—1928.

3—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa III. *Leurda*, prot. Dej, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat.

2. Stolele dela diferitele servicii religioase, satorite în adunarea parohiei din 6 Decembrie 1928.

3. Un decalitru cucuruz sfărâmat dela fiecare fum, răscumpărat în bani cu 50 Lei, și una zi de lucru dela fiecare fum, răscumpărabilă cu 25 Lei.

4. Sesiune parohială, ce se va cere prin Reforma Agrară, în care scop s'au făcut demersurile.

5. Casă parohială, ce se va edifica în curs de 2 ani după ocuparea postului, până atunci i-se va pune la dispoziție o casă particulară.

Reflectanții în termenul legal își vor înainta cererile la acest oficiu, și cu avizul nostru pot să se prezinte în parohie și să facă cunoștință cu poporul.

Dej, la 12 Decembrie 1928.

Oficiul prot. ort. rom. al tractului Dej în conțelegere cu consiliul parohial.

Protopop *Z. Manu*.